Ministerstwo
Cyfryzacji

Sekretarz Stanu
Dariusz Standerski

BM.WP.057.152.2024
Warszawa, 11 lutego 2025 r.

Szanowna Pani
Małgorzata Kidawa - Błońska
Marszałek Senatu RP

Dot. pisma z 3 grudnia 2024 r. w sprawie oświadczenia złożonego przez Senatora RP Pana Kazimierza Kleinę w dniu 26 listopada 2024 r. (BPS/043-23-556/24)

Szanowny Panie Senatorze,

w naszej wcześniejszej odpowiedzi skoncentrowaliśmy się na konkretnych przedsięwzięciach, które już realizujemy, aby usprawnić cyfrowe usługi publiczne lub wdrożyć nowe rozwiązania. Dopiero kiedy je zrealizujemy, przyniosą one użytkownikom realne korzyści. Jak Pan Senator zauważył, takie punktowe działania rozwiązują tylko pewien zakres problemów użytkowników, nie polepszając jednak globalnego stanu szeroko pojętej cyfryzacji państwa.

Zmiany systemowe o znaczeniu globalnym są możliwe do przeprowadzenia po ich gruntownym przemyśleniu, maksymalnie szerokim skonsultowaniu wśród ekspertów z branży IT i wśród zwykłych użytkowników, a następnie zaplanowaniu realizacji – działań w poszczególnych obszarach. W tym celu Ministerstwo Cyfryzacji opracowało Strategię Cyfryzacji Państwa (dalej – „Strategia"), która wskazuje kierunki i cele cyfryzacji na najbliższe lata, diagnozuje też problemy, jakie dziś wstrzymują procesy cyfryzacji.

Nadrzędnym celem, który Strategia ma realizować, jest poprawa jakości życia obywateli przy pomocy technologii cyfrowych. W pracy nad dokumentem zidentyfikowano kluczowe (horyzontalne) obszary. Są to:

- cyberbezpieczeństwo,
- dostęp do szybkich i wydajnych usług telekomunikacyjnych,
- wzmocnienie kompetencji przyszłości,
- poprawa koordynacji transformacji cyfrowej.

Z naszej perspektywy kluczowe są tu efektywna międzyresortowa i międzysektorowa współpraca w oparciu o Architekturę Informacyjną Państwa (dalej – „AIP"), a także systematyzacja wiedzy i przejrzystość zarządzania projektami informatycznymi.

W projekcie Strategii zwrócono ponadto szczególną uwagę na obszary związane z funkcjonowaniem administracji publicznej i jej relacje z podmiotami zewnętrznymi, w tym obywatelami. Wskazano działania mające na celu cyfryzację procesów administracyjnych i postępowań sądowych, dalszy rozwój środków identyfikacji elektronicznej, zwiększanie zakresu i poziomu dojrzałości e-usług, dążenie do pełnej interoperacyjności systemów i rejestrów, a także zapewnienie administracji publicznej łatwego dostępu do usług chmurowych i otwartych danych.

Aby zwiększyć efektywność e-usług publicznych, planujemy w MC wdrożyć jeden punkt dostępu do e-usług publicznych, a także budować i rozwijać platformy do realizacji e-usług publicznych w sposób wystandaryzowany.

Stawiamy sobie za cel świadczyć cyfrowe usługi publiczne, w tym zarządzać danymi publicznymi bezpiecznie i efektywnie. Narzędziem do realizacji tego celu jest koncepcja Krajowej Platformy Udostępniania Danych, która jest wynikiem analizy prowadzonej w trakcie prac nad Architekturą Informacyjną Państwa. Jest to rozwiązanie organizacyjno-techniczne,

telefon +48 22 245 54 42
adres email sekretariat.BM@cyfra.gov.pl
www.gov.pl/web/cyfryzacja

ul. Królewska 27
00-060 Warszawa

które zapewnia ustandaryzowane mechanizmy dostępu do danych przetwarzanych w referencyjnych rejestrach publicznych. Ma ono zapewnić dostęp przez API do wysokiej jakości referencyjnych danych, przetwarzanych w administracji publicznej w optymalny kosztowo, wydajny, bezpieczny, rozliczalny, ustandaryzowany sposób. Dotyczy to wszystkich obszarów działania administracji publicznej.

Ważnym elementem projektowanej Strategii jest wzmocnienie koordynacji działań w obszarze cyfryzacji i realizacji Strategii, a także innych dokumentów o charakterze strategicznym, związanych z informatyzacją. Temu celowi służyć będzie m.in. powołanie pełnomocników do spraw informatyzacji. Pełnomocnicy, zgodnie z projektem nowelizacji ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (UC44), będą powoływani w:

- urzędach, które obsługują ministrów kierujących działami administracji rządowej,
- Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Będą on mogli działać również w organach i jednostkach organizacyjnych podległych właściwemu ministrowi albo Prezesowi Rady Ministrów i przez nich nadzorowanych. Istotną rolę w transformacji cyfrowej odegra też Komitet do spraw Cyfryzacji, (dalej – „Komitet"). Jego powstanie również przewiduje procedowana nowelizacja. Komitet będzie miał za zadanie zapewnić koordynację i wsparcie działań państwa związanych z informatyzacją, ale też wsparcie rozwoju cyfrowego państwa. Rozwiązania dotyczące Komitetu wpłyną m.in. na wzmocnienie koordynacji realizacji przedsięwzięć informatycznych o publicznym zastosowaniu – poprzez zapewnienie ich spójności z działaniami strategicznymi państwa. Wpłynie to pozytywnie na zwiększenie interoperacyjności i komplementarności rozwiązań informatycznych funkcjonujących w państwie. Pozwoli ponadto uniknąć dublowania się zakresu projektów, a co za tym idzie – zwiększy efektywność gospodarowania środkami publicznymi.

Strategia definiuje różne obszary rozwojowe i nakreśla sposoby rozwiązania problemów, przez co będzie punktem wyjścia do dalszych uzgodnień wspólnych działań z innymi resortami. Po ogłoszeniu Strategii, Minister Cyfryzacji będzie na bieżąco monitorował stan jej realizacji i aktualizował ją, aby odpowiadała na nowe wyzwania związane z rozwojem technologii i sposobami jej wykorzystania. Tak kompleksowe prace nad opracowaniem Strategii zostały podjęte w Ministerstwie Cyfryzacji po raz pierwszy. Strategia przeszła etap szerokich konsultacji społecznych – zostanie uzupełniona i ogłoszona po przeanalizowaniu zgłoszonych propozycji i uwag.

Oprócz działań związanych ze Strategią Minister Cyfryzacji, na podstawie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne[1], opracowuje i utrzymuje standardy integracyjne w postaci tzw. Krajowych Ram Interoperacyjności. Ramy te narzucają minimalne wymagania dla systemów informatycznych budowanych przez podmioty publiczne.

Oto przykłady konkretnych działań w tych obszarach, jakie podejmuje Minister Cyfryzacji.

1. Określa w Strategii działania, mające na celu wypracowanie właściwego, jednolitego podejścia do budowy systemów i e-usług, które zgodnie z planowanymi zmianami w ustawie o informatyzacji będzie oparte na założeniach AIP.
2. Definiuje i publikuje standardy interoperacyjności, zapewniając zgodność integracyjną systemów z różnych resortów i umożliwiając wymianę danych pomiędzy różnymi systemami.
3. Definiuje i udostępnia standardy graficzne i UX jako wytyczne możliwe do zastosowania przez inne resorty w ich systemach, np. standardy projektowania i

[1] Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. 2024 poz. 1557) (dalej – „ustawa o informatyzacji")

publikowania treści na Portalu RP – Gov.pl czy w serwisie jednostek samorządu terytorialnego Twój samorząd w gov.pl.
4. Uruchamia programy edukacyjne skierowane do różnych grup docelowych i o różnej tematyce (m.in. szkolenia z cyberbezpieczeństwa, szkolenia z kompetencji cyfrowych dla osób cyfrowo wykluczonych itp.).
5. Zapewnia pomoc techniczną dla resortów, które potrzebują wsparcia (np. konsultacji dotyczących rozwiązań technologicznych dla MRiRW, w zakresie systemu dla rolników czy systemu przetwarzającego dane o chipach zwierząt).
6. Opracowuje i uruchamia nowe e-usługi innych resortów w jednym spójnym standardzie technologicznym i wizualnym (np. bon energetyczny MKiŚ).
7. Koordynuje sprawy związane z jednym punktem uwierzytelnienia użytkowników do e-usług i aplikacji poprzez Węzeł Krajowy implementujący założenia rozporządzenia eIDAS Parlamentu i Rady UE.

Ustawa o informatyzacji to jedyny akt, który umocowuje w systemie prawnym Krajowe Ramy Interoperacyjności (KRI) i zobowiązuje podmioty do ich stosowania. W przygotowywanej nowelizacji ustawy o informatyzacji planuje się umocować AIP jako główną oś tworzenia cyfrowych rozwiązań. Nie ma dziś innych regulacji prawnych tej rangi, które zobowiązywałyby inne podmioty lub resorty, aby jednoznacznie wykorzystywały wszystkie wytyczne czy zalecenia Ministra Cyfryzacji w budowanych przez nich systemach dziedzinowych i e-usługowych.

W przyszłości zastosowanie podejścia zawartego w AIP i KRI pozwoli uzyskać korzyści na każdym poziomie cyfrowego państwa. Obywatel będzie rzadziej musiał kontaktować się z administracją, a kontakt ten będzie przebiegał szybciej i sprawniej. Usługi, które mu dostarczymy jako państwo, kompleksowo odpowiedzą na jego potrzeby związane z załatwianiem spraw urzędowych. Z kolei dla osób, które planują i budują rozwiązania informatyczne państwa, dostępna będzie cenna wiedza zarówno o funkcjonujących, jak i tworzonych systemach IT i rejestrach publicznych. Resorty poprzez akty legislacyjne samodzielnie kształtują procesy cyfryzacji w obszarach swojej właściwości. W ramach swoich kompetencji mogą opracowywać i uruchamiać systemy w oparciu o własne, specyficzne założenia. Tak właśnie dzieje się np. w systemach resortu sprawiedliwości czy resortu finansów (który dodatkowo ma własne podmioty budujące systemy – Centrum Informatyki Resortu Finansów i Aplikacje Krytyczne). Minister Cyfryzacji może tutaj jedynie proponować standardy w obszarach innych niż ustawowo uregulowane przez Krajowe Ramy Interoperacyjności.

Tym bardziej istotne jest więc, że konieczność ujednolicenia podejścia do procesów cyfryzacji jest coraz powszechniej dostrzegana. Widać to szczególnie przy szerokim udziale podmiotów w procesie opiniowania Strategii Cyfryzacji.

Z wyrazami szacunku

Dariusz Standerski
Sekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/

telefon +48 22 245 54 42
adres email sekretariat.BM@cyfra.gov.pl
www.gov.pl/web/cyfryzacja

ul. Królewska 27
00-060 Warszawa